

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-010/23-1835/2
Podgorica, 26. april 2023. godine

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 20. aprila 2023. godine, razmotrila **Izvještaj o radu Kancelarije zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2022. godinu**, koji je dostavio Generalni sekretarijat Vlade.

S tim u vezi, Vlada je donijela sljedeće

Z A K L J U Č K E

1. Vlada je usvojila Izvještaj o radu Kancelarije zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu u 2022. godini.

2. Zadužuju se Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije da obezbijede obuku, na svim nivovima, službenika koji primjenom zakona preduzimaju radnje u cilju prikupljanja dokaza i sproveđenja djelotvorne istrage s posebnim fokusom na norme kojim se utvrđuje upotreba sile, kao i da prenesu znanja i vještine iz oblasti prevencije kršenja absolutnog prava iz člana 3 Konvencije (zabrana mučenja), s posebnim osvrtom na isticanje absolutnih zabrana i nulte tolerancije u prekoračenju službenih ovlašćenja koja mogu imati karakter mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja u cilju sprečavanja eventualnih povreda absolutne zabrane mučenja iz člana 3 Konvencije.

3. Zadužuje se Ministarstvo javne uprave da:

- u saradnji s Upravom za ljudske resurse nastavi realizaciju posebnog programa obuke o standardima Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda zaposlenih koji obavljaju poslove srednjeg i visokog rukovodnog kadra u državnim organima, organima državne uprave i službama lokalne samouprave i javnim ustanovama, kao i ovlašćenih službenih lica koja vode upravni postupak i donose upravne akte koji mogu biti predmet sudskog postupka pred Upravnim sudom Crne Gore u cilju predupređenja kršenja prava na suđenje u razumnom roku i drugih ljudskih

prava i osnovnih sloboda u upravnom postupku, s posebnim osvrtom na rad Komisija za povraćaj i obeštećenje i

- sprovede djelotvoran i efikasan nadzor nad sprovođenjem Zakona o upravnom postupku, naročito, u oblasti blagovremenog postupanja i donošenja, u zakonskom roku, upravnih akata od strane prvostepenih i drugostepenih javnopravnih organa u cilju sprečavanja potencijalnih povreda prava na pravično suđenje od strane države Crne Gore i nadležnih organa i obezbjeđenja pravne sigurnosti, u skladu s međunarodnim standardima.

4. Preporučuje se Vrhovnom državnom tužilaštvu i Tužilačkom savjetu da sprovedu kontrolu dosljedne primjene Uputstva Vrhovnog državnog tužilaštva opšteg karaktera, Tu. br. 10/19, od 27. juna 2019. godine, i po tom osnovu, pripreme analizu rada postupajućih tužilaca u predmetima torture od strane policijskih službenika, te ukažu na neophodnost intenziviranja rada i ulaganja dodatnih napora u cilju adekvatne, temeljne, nezavisne i nepristrasne istrage u navedenim predmetima i u skladu s evropskim i međunarodnim standardima:

- ukoliko je, nakon ove analize, neophodno unapređenje navedenog Uputstva, treba da preduzmu mjere u skladu s efikasnim i djelotvornim okončanjem krivičnih postupaka koji se vode pred Državnim tužilaštvom, u predmetima torture od strane policijskih službenika i

- da posebno razmotre mogućnost formiranja posebnog tima obučenih tužilaca za navedenu oblast u čijoj će nadležnosti biti predmeti torture od strane policijskih službenika u cilju adekvatnog načina ispunjenja pozitivnih obaveza države o pitanju sprovođenja djelotvorne istrage u navedenim predmetima.

5. Preporučuje se Ustavnom суду Crne Gore da, u cilju obezbjeđivanja prava na pravično i javno suđenje iz člana 32 Ustava Crne Gore i analogno tome prava na pravično suđenje (prava na suđenje u razumnom roku) iz člana 6 Konvencije, kao i sprečavanja budućih povreda prava na pravično suđenje zbog prekomjerne dužine trajanja postupaka pred tim sudom, koje mogu biti utvrđene od strane Evropskog suda, a time i materijalnog opterećenja Budžeta Crne Gore:

- pripremi statistički pregled svih podnijetih ustavnih žalbi, te uz dosljednu primjenu standarda Evropskog suda u pogledu dužine trajanja postupaka, doneće plan i program rješavanja svih predmeta u kojima postupak pred Ustavnim sudom Crne Gore nije kompatibilan sa zahtjevom „razumnog roka“ u skladu s praksom Evropskog suda, rokovima i indikatorima uspjeha i

- prilikom uzimanja u rad predmeta po ustavnim žalbama, uzme u obzir ne samo vremensku odrednicu podnošenja ustavne žalbe, već i ukupno trajanje postupka pred nadležnim redovnim sudovima, značaj predmeta u političkom i socijalnom smislu, a posebno one predmete u kojima se pokreću pravna pitanja koja se smatraju prioritetnim u redovnom sudskom postupku.

6. Preporučuje se Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu da, u cilju dodatne edukacije nosilaca pravosudnih funkcija i veće informisanosti i saznanja o Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i sloboda, te potpunije i dosljednije implementacije standarda i prakse Evropskog suda za ljudska prava:

- obezbijedi svim sudijama, državnim tužiocima, savjetnicima i pripravnicima na radu u sudovima i državnim tužilaštvima Crne Gore, upoznavanje s platformom Evropskog suda za razmjenu znanja i praksi (ECHR-KS), koja je namijenjena nacionalnim pravosudnim institucijama i pravnim praktičarima iz svih 46 država članica, uz dostavljanje uputstva za njenu korišćenje, koje je dostavila Kancelarije zastupnika;

- nastavi s kontinuiranim stručnim usavršavanjem i obukom sudija, državnih tužilaca, savjetnika i pripravnika u sudovima i državnim tužilaštvima u vezi s apsolutnom zabranom mučenja, nečovječnog i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja iz člana 3 Konvencije i obaveze sprovođenja djelotvorne istrage u tom smislu, s posebnim akcentom na presude Evropskog suda u predmetima Siništaj i drugi protiv Crne Gore i Baranin i Vukčević protiv Crne Gore;

- nastavi s kontinuiranim stručnim usavršavanjem i obukom sudija, državnih tužilaca, savjetnika i pripravnika u sudovima i državnim tužilaštvima u oblasti prava na poštovanje privatnog i porodičnog života iz člana 8 Konvencije, s posebnim akcentom na Zakon o zabrani zlostavljanja na radu i presudu Špadijer protiv Crne Gore, u cilju djelotvornije i dosljednije primjene ovog zakona u skladu s međunarodnim standardima i u smislu Konvencije, koje bi sveukupno s drugim preuzetim mjerama doprinijelo većoj zaštiti potencijalnih žrtava mobinga.

7. Preporučuje se Upravnom суду Crne Gore da preduzme sve neophodne mјere, u cilju smanjenja prekomjerne dužine trajanja upravno-sudskih postupaka, posebno postupaka koji se više puta („ping-pong“) nalaze pred tom sudskom instancom, uz poštovanje načela i standarda za njihovu dužinu trajanja, shodno praksi Evropskog suda, da bi se predmetni postupci okončali u skladu sa zahtjevom „razumnog roka“. Posebnu pažnju rješavanja u razumnom roku treba posvetiti predmetima povraćaja i obeštećenja, u kojima je Evropski sud, u više navrata, utvrdio povredu prava na pravično suđenje.

8. Preporučuje se Privrednom суду Crne Gore да предузме све неопходне мјере у смислу дужине трајања стечајних поступака који се налазе у раду пред тим судом, уз поштовање начела и стандарда за њихову дужину трајања, шодно пракси Европског суда, у циљу окончанја предметних поступака, у складу са захтјевом „разумног рока“ и обезбеђења поштовања начела правне сигурности и владавине права, а time предупређења потенцијалних будућих материјалних обавеза Државе Crne Gore које би, по том основу, snosila zbog prekomjerne дужине трајања navedenih поступака.

GENERALNI SEKRETAR

Boris Marić

Dostavljeno:

- Valentina Pavličić, zastupnik Crne Gore pred Evropskim судом за ljudska prava
- Filip Adžić, министар unutrašnjih poslova
- Mr Maraš Dukaj, министар javne uprave
- Mr Nikola Terzić, вршиоц дужности директора Управе police
- Agron Camaj, директор Управе за ljudske resurse
- Tatjana Begović, вршиољка дужности vrhovnog državnog tužioca i предсједница Tužilačkog savjeta
- Maja Jovanović, предсједник Tužilačkog savjeta
- Budimir Šćepanović, предсједник Ustavnog суда Crne Gore
- Miodrag Pešić, предсједник Upravnog суда Crne Gore
- Mladen Grdinić, предсједник Privrednog суда Crne Gore
- Ljiljana Lakić, предсједница Upravnog odbora Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu
- Komisija za ekon. pol. i finans. sistem
- Komisija za pol. sis. unut. i vanj. pol.

Odobrio: mr Ilij Harasani, zamjenik generalnog sekretara Vlade

Obradio: mr Kosta Jauković, samostalni savjetnik I

Lektorisala: Milica Perković, samostalni savjetnik I - lektor